

Bruxelles, 15.12.2020
SWD(2020) 347 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI
care însoțește documentul

**[Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind liniile
directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene și de abrogare a
Regulamentului (UE) nr. 347/2013]**

{COM(2020) 824 final} - {SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final}

Fișă rezumat
Evaluarea impactului revizuirii Liniilor directe pentru rețelele transeuropene de energie (Regulamentul TEN-E)
A. Necesitatea de a acționa
Care este problema și de ce este o problemă la nivelul UE?
Actualul Regulament TEN-E a stabilit o nouă abordare a planificării infrastructurii transfrontaliere, reunind părțile interesate într-un cadru de cooperare regională pentru a identifica și a contribui la implementarea proiectelor de interes comun (PIC) care contribuie cel mai mult la piața internă a energiei, la siguranța aprovizionării și la sustenabilitate. De asemenea, directiva solicită statelor membre să simplifice procedurile de autorizare pentru proiectele de interes comun și prevede condițiile de acces la finanțarea din partea Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE). Evaluarea actualului Regulament TEN-E a arătat că, deși obiectivele actualului regulament rămân în mare măsură valabile, accentul pus pe obiectivele 2020/30 trebuie actualizat pentru a reflecta noul context politic și obiectivul neutralității climatice pentru 2050 din cadrul Pactului verde european. În afară de noul context politic și de noile obiective politice, în ultimul deceniu s-a înregistrat o dezvoltare tehnologică rapidă. Au fost identificate următoarele două probleme principale: 1) Tipul și amploarea dezvoltării infrastructurii transfrontaliere nu sunt pe deplin aliniate la obiectivele politicii energetice a UE, în special în ceea ce privește Pactul verde european și obiectivul neutralității climatice și 2) întârzieri la implementarea proiectelor. Obiectivul mai ambițios în materie de climă pentru 2030 și obiectivul neutralității climatice din Pactul verde european și din strategia „O planetă curată pentru toți” necesită o tranziție profundă a sistemului energetic european, atât în ceea ce privește cererea, cât și oferta. Aceasta înseamnă că trebuie să existe infrastructura necesară pentru a sprijini tranziția energetică europeană, inclusiv electrificarea rapidă însoțită de dublarea cotei producției de energie electrică din surse regenerabile, utilizarea sporită a gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon, integrarea sistemului energetic și o mai amplă adoptare a soluțiilor inovatoare. În prezent, pentru statutul de PIC nu sunt eligibile toate categoriile de infrastructură relevante pentru tranziția energetică (de exemplu, hidrogenul), iar unele dintre acestea nu reflectă suficient evoluțiile tehnologice (de exemplu, rețelele inteligente). Întârzierile la implementarea proiectelor prioritare care au fost identificate ca necesare pentru atingerea obiectivelor politicii UE în materie de climă și energiei ar putea periclita schimbarea accelerată necesară a sistemului energetic. Implementarea proiectelor majore de infrastructură durează încă prea mult. În 2020, 27 % din proiectele de interes comun din domeniul energiei electrice au fost reportate, în medie, cu 17 luni față de data de punere în funcțiune planificată inițial.
Care sunt rezultatele care trebuie obținute?
Obiectivul general este de a facilita dezvoltarea în timp util a unei infrastructuri energetice adecvate în întreaga UE și în vecinătatea sa, pentru a permite îndeplinirea obiectivelor UE în materie de energie și climă în conformitate cu Pactul verde european, în special în ceea ce privește obiectivele 2030/50, inclusiv obiectivul neutralității climatice, precum și integrarea pieței, competitivitatea și siguranța aprovizionării la cel mai mic cost pentru consumatori și întreprinderi. Obiectivele specifice sunt următoarele: 1) Să se permită identificarea proiectelor și a investițiilor transfrontaliere din întreaga UE și cu țările învecinate, care sunt necesare pentru obiectivele privind tranziția energetică și clima, 2) să se îmbunătățească planificarea infrastructurii pentru integrarea sistemelor energetice și pentru rețelele offshore, 3) să se scurteze procedurile de autorizare a proiectelor de interes comun pentru a se evita întârzierea proiectelor care facilitează tranziția energetică și 4) să se asigure utilizarea adecvată a instrumentelor de partajare a

costurilor și a stimulentele de reglementare.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?
Este nevoie de un cadru de cooperare la nivelul UE între statele membre pentru dezvoltarea infrastructurii energetice transfrontaliere. Reglementările și acțiunile individuale ale statelor membre sunt insuficiente pentru a realiza aceste proiecte de infrastructură. Din perspectivă economică, dezvoltarea rețelelor energetice se poate realiza cel mai bine atunci când este planificată dintr-o perspectivă europeană, înglobând atât acțiunile UE, cât și pe cele ale statelor membre și respectând totodată competențele lor respective. Evaluarea actualului Regulament TEN-E a confirmat faptul că acesta a furnizat în mod clar valoare adăugată în comparație cu ceea ce ar fi putut fi realizat numai la nivel național sau regional.
B. Soluții
Care sunt opțiunile disponibile pentru atingerea obiectivelor? Există o opțiune preferată? Dacă nu, de ce?
Au fost luate în considerare diverse opțiuni de politică pentru următoarele aspecte: A) DOMENIUL DE APLICARE • Rețele electrice inteligente și stocarea energiei electrice • Infrastructura de gaze, rețelele pe bază de hidrogen și transformarea energiei electrice în gaze • Proiecte cu țări terțe (proiecte de interes reciproc) B) GUVERNANȚA/PLANIFICAREA INFRASTRUCTURII • Rețele offshore pentru energia din surse regenerabile • Planificarea intersectorială a infrastructurii C) AUTORIZARE • Accelerarea finalizării procedurilor de autorizare • Ghișeu unic pentru dezvoltarea rețelelor offshore D) TRATAMENTUL NORMATIV • Includerea tuturor costurilor de investiție Compararea opțiunilor arată că nicio opțiune individuală nu este suficientă pentru a îndeplini obiectivele identificate. Un pachet de opțiuni de politică preferate pare a fi cel mai potrivit pentru atingerea obiectivelor în mod proporțional, astfel cum se descrie în detaliu în raportul de evaluare a impactului.
Care sunt punctele de vedere ale diferitelor părți interesate? Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?
În ceea ce privește domeniul de aplicare al cadrului actual, numeroase părți interesate au subliniat necesitatea unei actualizări a rețelelor electrice inteligente. Deși mai multe grupuri de părți interesate, reprezentând în principal OTS/OST și asociațiile industriale, au considerat importantă includerea de noi infrastructuri de gaze, a existat un sprijin mixt, în special din partea ONG-urilor de mediu. În ceea ce privește guvernanta și planificarea infrastructurii, părțile interesate nu și-au exprimat opinii specifice cu privire la viitorul regim de planificare a infrastructurii offshore, sprijinind în același timp ajustări ale responsabilităților în ceea ce privește planificarea infrastructurii și consolidând evaluarea sustenabilității. În ceea ce privește autorizarea, părțile interesate au subliniat dificultățile legate de procesul complex și îndelungat de autorizare a proiectelor offshore care traversează mai multe jurisdicții și au solicitat simplificarea procesului de autorizare.
C. Efectele opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, ale opțiunilor principale)?
Evaluarea impactului se bazează în mare măsură pe o abordare calitativă. Nu a fost posibil să se cuantifice impactul pentru toate opțiunile din cauza lipsei de date specifice proiectelor, în special în ceea ce privește noile categorii de infrastructură. În plus, modificările propuse sunt, în principal, îmbunătățiri treptate ale cadrului actual, care a fost considerat că funcționează relativ bine. Adaptarea domeniului de aplicare al instrumentului prin asigurarea coerenței categoriilor de infrastructură cu obiectivul neutralității climatice va reduce emisiile de gaze cu efect de seră, susținută de o planificare integrată optimă și eficientă a infrastructurii, care să reducă, de asemenea, impactul potențial asupra mediului. Un proces accelerat de autorizare va permite, de asemenea, o implementare mai rapidă a proiectelor-cheie, aducând astfel beneficii socioeconomice și de mediu.
Care sunt costurile opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, ale opțiunilor principale)?
Regulamentul TEN-E stabilește un cadru favorabil pentru infrastructura energetică transeuropeană, prevăzând un proces de selecție a proiectelor de interes comun care pot beneficia ulterior de dispoziții care le facilitează implementarea. Ca atare, Regulamentul TEN-E nu impune obligații sau costuri operatorilor economici, dar stabilește cerințe pentru inițiatorii PIC, în special OTS/OST și OD care decid să solicite statutul de PIC și, ulterior, să facă obiectul anumitor obligații, în principal sub forma obligațiilor de monitorizare și raportare. În plus, Regulamentul TEN-E stabilește obligații pentru autoritățile naționale competente și pentru autoritățile de reglementare în ceea ce privește autorizarea, stimulentele de reglementare și participarea publicului, precum și pentru operatorii de rețea în ceea ce privește planificarea pe termen lung a rețelei. Consumatorii sunt afectați în principal de tarifele de rețea la finanțarea investițiilor în baza reglementată a activelor (RAB). O utilizare focalizată a instrumentului TEN-E, împreună cu sprijinul selectiv din partea Mecanismului pentru interconectarea Europei, poate contribui la scăderea acestor costuri pentru consumatori, reducând totodată la minimum riscul deprecieri a activelor.
Care sunt efectele asupra IMM-urilor și asupra competitivității?
Nu se identifică niciun impact direct în ceea ce privește costurile de asigurare a conformității sau costurile administrative pentru IMM-uri. IMM-urile ar putea beneficia de o competitivitate sporită în domeniile tehnologice care sunt incluse sau consolidate în viitorul cadru TEN-E (de exemplu, industria energiei din surse regenerabile offshore, serviciile digitale sau hidrogenul).
Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și administrațiilor naționale?
Coordonarea sporită și raționalizarea structurilor existente din cadrul autorităților competente ale statelor membre responsabile cu selecția și punerea în aplicare a PIC vor spori eficiența.
Vor exista și alte efecte semnificative?
Costurile de conformare vor scădea ca urmare a măsurilor REFIT propuse, cum ar fi raționalizarea obligațiilor de raportare, o monitorizare mai eficientă și excluderea de la cerințele de consultare prealabilă în cazul în care acestea fac deja obiectul normelor naționale în temeiul aceluiași standarde sau al unor standarde mai înalte decât cele din Regulamentul TEN-E.
Proportionalitate?
Pachetul de opțiuni de politică preferate este considerat proporțional.

D. Acțiuni subsecvente
Când va fi revizuită politica?
O revizuire a eficacității noii legislații ar putea să aibă loc în 2026, când ar trebui să fi fost finalizat cel de-al doilea proces de selecție a PIC în temeiul noului cadru.